

[Nyní se nacházíte metodické části **Osoby se sluchovým postižením**]

3. Fond a služby

3.1 Speciální fond pro cílovou skupinu

(3.1) Knihovna vytváří speciální fond pro osoby se specifickými potřebami.

- Lidé se sluchovým postižením se nepoučeným jeví jako bezproblémová skupina, pokud jde o čtení, protože recepce psaného textu není vázaná na akustické informace. O některých skupinách lidí se sluchovým postižením to jistě platí (lehce nedoslýchaví, ohluchlí). Avšak je to zcela mylná úvaha, pokud jde o prelingválně neslyšící. Je proto velmi důležité pochopit důvody nedostatku hlubšího čtenářského zájmu u některých skupin.
- Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem některé skupiny uživatelů se sluchovým postižením nemají speciální požadavky na složení knihovního fondu. Pro uživatele prelingválně neslyšící, ohluchlé v raném věku a některé další skupiny to však neplatí. Jejich vztah k četbě jako aktivitě bude typ dokumentů ovlivňovat rozhodujícím způsobem.

Vhodné typy dokumentů

- Knihy a časopisy
- Populárně naučná literatura s bohatou obrazovou výbavou, encyklopedie, ilustrované výkladové slovníky, literatura o sluchovém postižení, komiksy včetně speciálních, elektronický časopis ČUN2.
- Vybrané „srozumitelné“ (= čtivé, dobře strukturované a srozumitelným jazykem psané) knihy s ilustracemi. Pro děti jsou také jako přechod k další četbě využitelné upravené knihy/texty pro osoby neslyšící a jednoduché knihy typu „první čtení“ – málo textu, velké typy písmen, hodně ilustrací; pro dospělé pak také upravené knihy pro cizince.

Jak na to:

Komiksy jsou ještě stále v některých knihovnách považovány za brak či cosi méněcenného. Po lidi se sluchovým postižením (zejména prelingválně neslyšící) jsou však nepostradatelným a velmi oblíbeným typem literatury. Obsahují většinou názorné obrázky s malým množstvím stručného textu, často v přímé řeči, s rychlým dějovým spádem, tedy přesně to, co uživatel se sluchovým postižením rád čte. Mezi komiksy je ovšem velký rozdíl; doplňovat do fondu kvalitní literaturu tohoto typu vyžaduje velkou informovanost knihovníka.

„Upravené“ knihy vznikají zjednodušováním textu především klasické literatury pro děti. Se zjednodušením textu se bohužel často ztrácí z díla i poetika. Upravené texty je proto třeba vnímat spíše jako cestu, prostředek k výuce čtení. Pro malé

knihovny bude obtížné budovat speciální fond pro lidi se sluchovým postižením, měly by k tomu proto využít výměnných fondů pověřených knihoven.

- Videopublikace pro uživatele se sluchovým postižením na DVD (otitulkované nebo ještě lépe tlumočené do znakového jazyka), titulkované filmy, vzdělávací programy pro neslyšící, DVD určená k výuce čtení; optimální by byla např. DVD známých klasických i moderních pohádek tlumočených do znakového jazyka atd.
- Elektronické dokumenty
- S povděkem bude přijímáno zprostředkování uvedených typů dokumentů elektronickou formou, zejména prostřednictvím internetu, eventuálně i na nosičích typu USB apod. Vhodné je i označení konkrétních titulů ve fondu i katalogu ikonkou, jež upozorňuje na vhodnost dokumentu pro neslyšící.

3.2 Literatura zaměřená na problematiku cílové skupiny

(3.2) Knihovna nabízí literaturu věnovanou problematice různých postižení a znevýhodnění pro rodiče, osoby pečující a většinovou populaci.

Knihovna nabízí literaturu a zdroje k problematice sluchových postižení.

3.3 Elektronické a dálkové služby

(3.3) Knihovna využívá všech prostředků vzdálené komunikace, nabízí dálkové služby a ve svých prostorách umožňuje Wi-Fi připojení.

3.4 Doručování výpůjček

(3.4) Knihovna poskytuje službu doručování výpůjček do domu.

Při plánování opatření týkajících se služeb knihovny nezapomeňte také na požadavky **Univerzální metodiky**.

From:

<https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/> - **Metodické příručky pro knihovny**

Permanent link:

https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/hf/sluch/fond_sluzby

Last update: **2020/10/02 00:29**

